M.A. (Semester – I) Examination, 2009 **URDU**

Modern Prose and Poetry Texts (Paper - I) (2008 Pattern)

Time: 3 Hours

Max. Marks: 80

Instructions: 1) All questions are compulsory.

2) All questions carry equal marks.

سوال نمبر ۲. غبار خاطر پر نقد و تبصره کیجئے۔ 16

> غبار خاطر کے پیش نظر مولانا ابوالکلام آزاد کی منظر نگاری اور فلسفة حیات پر اظہار خیال کیجئے۔

سوال نمبر ٣. قرة العين حيدر كے ناولوں ميں نسوانی مسائل كا اظہار فنی نظم و خبط كے ساتھ ہوا ہے۔ واضح کیجئے۔ 16

قرة العين حيدر كے فكر و فن كا جائزہ ليجئے۔

[3602] - 141

8

8

سوال نمبر ۴. قرة العين حيدر كے ناولوں ميں تاريخي فضا ملتى ہے۔ واضح كيجئے۔

قرة العين حيدر كي ناول نگاري پر سير حاصل تبصره كيجيئهـ

سوال نمبر ۵. الف) ذیل میں سے کسی ایک عنوان پر مولانا ابوالکلام آزاد کے تاثرات کا اعادہ کیجئے:

ا) حكايت زاغ و بلب<u>ل</u>

۲) چائے

۳) ثو ۔ این ۔ ویل کی کتاب پر ربویو ۔

ب) ذیل میں سے کسی ایک کردار پر سیر حاصل تبصرہ کیجئے:

ا) همیان

۲) سیتا میر چندانی

۳) زرینه -

M.A. (Semester – I) Examination, 2009 URDU

Mass Media and Classical Prose and Poetry Texts (Paper – II) (2008 Pattern)

Time: 3 Hours

Max. Marks: 80

Instructions: 1) All questions are compulsory.

2) All questions carry equal marks.

.

حالات حاضرہ پر مبنی خبروں (Current Events) کیلئے کن احتیاطی تدابیر کی طرف ماہر کیا ہے ؟

[3602] - 142

16

سوال نمبر ۴. سندوستانی فلم انڈسٹری پر تقسیم هند کے اثرات کا جائزہ پیش کیجئے۔

L

فلمی عکس بندی معاشرہ کا آئینہ ہونا ہے۔ مدلل بحث کیجئے۔

16

سوال نمبر ۵. ذیل میں سے کسی دو پر مختصر نوٹ کھئے:

ر) دُائىلاگ رائىنىگ

۲) انٹرنیٹ کی اہمیت

۳) خبروں کی اقسام

م سیلی فلم -سالی فلم -

M.A. (Semester – I) Examination, 2009 URDU (2008 Pattern)

Essay, Rhetorics, Prosody and Philology (Paper – III)

Time: 3 Hours

Max. Marks: 80

Instructions: 1) All questions are compulsory.

2) All questions carry equal marks.

سوال نمبر ١. ذيل ميں سے كسى ايك عنوان پر مضمون كھتے :

۱) دہشت گرد کاروائیاں اور میڈیا

۲) اقبال کی عظمت

۳) عالمي معاشي بحران

m) جگر کی غزل گوئی

ه) دُلاتا ہے تیرا نظارہ اے ہندوستال مجھ کو۔

سوال نمبر ۲. ذیل میں سے کسی پانچ کی تعریف مع مثال کے پیش کیجئے :

تلمیح ، حسن تعلیل ، تجنیس تام ، مبالغہ ، تجابل عارفانہ ، شتر گربہ ، سوال و جواب

سوال نمبر ۳. ذیل میں سے کسی پانچ کی تعریف مع مثال پیش کیجئے:

اسم کیفیت ، صفت عددی ، حروف فجائیہ ، فعل حال ضمیر اشارہ ، رموز اوقاف ،

حروف عطف

20

سوال نمبر ٣. ذيل ميں سے كسى چار اشعار كى تقطيع كيجة اور بحر كا نام بتاية :

ا) وه نبيول ميں رحمت لقب يانے والا

مرادیں غریبوں کی ہر لانے والا

۲) پس مرگ میرے مزار پر جو دیا کسی نے جلا دیا

اسے آہ دامن باد نے سر شام ہی سے بجھا دیا

٣) مٹ گئے عشق میں امتحال ہو چکا

بس ستم ہم پہ اے آسمال ہو چکا

٣) کل چو د ہویں کی رات تھی شب بجر رہا چرچا ترا

کسی نے کہا یہ چاند ہے کسی نے کہا چہرہ ترا

ه) میرے مٹنے کا تماشا دیکھنے کی چیز تھی

کیا بتاؤں ان کا میرا سامنا کیوں کر ہوا

٧) انوکھی وضع ہے سارے زمانے سے زرالے ہیں

یہ عاشق کونسی بستی کے یارب رہنے والے ہیں۔

M.A. (Semester – I) Examination, 2009 URDU (2008 Pattern)

Special Study of a Prose – Writer Prem Chand (Paper – IV)

Time: 3 Hours

Max. Marks: 80

Instructions: 1) All questions are compulsory.

2) All questions carry equal marks.

سوال نمبر ۲. پریم چند کی ناول نگاری پر تبصره کیجئے۔ یا

، گئودان ، پریم چند کا بہترین ناول کیوں سمجھا جاتا ہے ؟ مدلل بحث کیجئے۔

16

١

پریم چند کے اسلوب نگارش پر اظہار خیال کیجئے۔

16

M.A. (Semester – I) Examination, 2009 PERSIAN

Classical Prose Text (Subordinate)

(Paper - I) (2008 Pattern)

Text Books : گلستان سعدی باب پنجم و مفتم، اخلاق محسنی باب دوم

Time: 3 Hours Max. Marks: 80

Instructions: 1) Figures to the right indicate full marks.
2) All questions are compulsory.

1. Assess the contribution of Saadi Shirazi towards the Persian literature. 16
OR

Analyse the critical importance of 'Gulistan-e-Saadi'.

2. Describe Mulla Waiz Husain Kashifi as a great writer of his age.ORAnalyse the critical importance of 'Akhlaque-e-Mahsini'.

3. A) Reproduce in your own **Persian any one** of the following:

B) Write in Persian the views of Mulla Waiz Husain Kashifi on any one of the following:

8

عجز و انکساری

وعا

عدل

4. A) Write short note on any one of the following:

8

- 1) Style of Saadi Shirazi.
- 2) Life sketch of Saadi.
- 3) Contemporary prose writers of Saadi.
- B) Write short note on any one of the following:

8

- 1) Literary trends of prose writing in Ghaznavi era.
- 2) Life sketch of Mulla Waiz Husain Kashifi.
- 3) Ornate style of writing in Persian literature.
- 5. Translate **any two** of the following passages in **Urdu**, **English** or **Marathi** from **A** and **B**:

(A)

8

سالے نزاعے میان پیادگان حجّاج افتادہ بود و داعی ہم درال سفر پیادہ بود انصاف،
در سروری ہم افتادیم و دادِ فسوق و جدال دادیم کجادہ نشینے را دیدم که باعدیل خویش
میگفت یا للعجب پیادہ عاج عرصهٔ شطرنج را بسر می برد فرزین میشود یعنی به از ان
میشود که بود و پیادگانِ حاج بادیه را بسر بردند و بتر شدند۔

- رد گفت اے پسر بہجو تو مخلوقے دا خداے عزو جل اسیر حکم تو گردانیدہ است و کرد گفت اے پسر بہجو تو مخلوقے دا خداے عزو جل اسیر حکم تو گردانیدہ است و ترا بروے فضیلت دادہ شکر نعمت بادی تعالیٰ بجا آد و چندیں جفا بروے بیسند نباید کہ فردائے قیامت بر از تو باشد و شرمسادی بری۔
- ۳) گویند خواجه را بنده نادر الحسن بود باوے بسبیلِ مودّت و دیانت نظرے داشت با یکے از دوستان گفت در پیغ این بندهٔ من با حسن و شما کے که دارد اگر زبال دراز و بے ادب نبودے چه خوش بودے گفت اے برادر چول اقرارِ دوستی کردی توقع خدمت مدار که چول عاشتی و معشوقی درمیال آمد مالکی و مملوکی برخاست۔

(B) 8

ر) و آل پاک ساختنِ عمل ست از ریا و غرض و سائر علل و راست کردنِ نیت باخدائے عزوجل۔

بيت

ہر کہ باخلاص قدم میزند عیسی وقت ست کہ دم می زند پس باید در ہر کارے کہ سازد نیت او طلب خوشنودی حق سجانہ و تعالیٰ باشد نفس خودرا درال دخل ندہد کہ غرضہائے نفسانی عملہائے حقانی را تباہ کند۔

- ۲ ورده اند که یک از خلفائ خراسال فرموده بود تا بے ادبے را در موقف سیاست داشته تازیانه می زدند آل شخص در اشتائے آل حال زبان و قاحت بکشاد خلیفه را دشنام داد خلیفه امر کرد تا دست از و باز داشتند و او را آزاد کرد۔
- ر) یکے از خواصِ بارگاہِ خلافت پرسید در محلے کہ تادیب آل شورِخ چشم ، بے شرم زیادت بایستے سبب بخشیدن و آزاد کردن چه بود ـ خلیفه گفت من او را برائے خدا ادب می کردم چول مرا نا سزا گفت نفس من ازال متغیر و متاثر شد و در صدد انتقام آمد نخواستم کہ درکارِ حق سجانه وتعالیٰ نفس را مدخل دہم کہ این صورت از شیوہ اخلاص دور ست وصاحب عمل غرض آمیز از فضیلتِ ثواب محروم و مجور۔

M.A. (Semester – I) Examination, 2009 PERSIAN (2008 Pattern) Siyasat Nama Classical Prose Text (Iranian) (Paper – II) (Special Paper)

Time: 3 Hours Max. Marks: 80 **Instructions**: 1) Attempt **all** questions. 2) Figures to the **right** indicate **full** marks. 1. Describe the socio-political and literary trends of Iran during the Seljuq period. **16** OR Review the literary activity, particularly of the Seljuq period with special reference in prose writing. 2. Give an account of the life of Nizam-ul-Mulk Tusi. 16 OR Mention the Nizam-ul-Mulk Tusi was a great administrator. 3. Do you agree that Nizam-ul-Mulk Tusi is a first rank Persian prose writing? Give 16 reasons. OR Comment on the style of Nizam-ul-Mulk Tusi. 4. Write a critique on the subject matter of Siyasat Nama. 16 OR Discuss the socio-political importance of 'Siyasat Nama'. 5. Write short notes (any two): **16** 1) Literary career of Nizam-ul-Mulk Tusi. 2) Features of prose writing during the Seljuq period. 3) Importance of 'Siyasat Nama'. 4) Ornate Style.

M.A. (Semester – I) Examination, 2009 PERSIAN (2008 Pattern) History of Persian Literature – I (Paper – III) (Special Paper)

Time: 3 Hours Max. Marks: 80 **Instructions**: 1) Attempt **all** questions. 2) Figures to the **right** indicate **full** marks. 1. Describe the socio and literary conditions of Iran during the early Sasani period. 16 OR What are the contributions of Samani period to Persian poetry? 2. Assess the contribution of the Seljuq period to ethical poetry in Persian. 16 OR Attempt an appreciation of any two of the following poets of Ghaznavi period: A) Firdousi B) Farkhi C) Unsuri. 3. Write a note on the development of the Mathnavi during the Timurid period. 16 Discuss the literary activity of the Shah Jahan's period with reference to Persian poetry. 4. Discuss the component parts of the form of Qaseeda. 16 Write a note on Mathnavi pointing out its salient features. 5. Write short notes (any two): 16 1) Iqbal's poetic art 2) Style of Eraj Mirza 3) Trends of Modern Persian Prose Writing 4) Life sketch of Mohammad Taqui Bahar.

M.A. (Semester – I) Examination, 2009 PERSIAN (2008 Pattern) Study of Text Bargazeedah.E-Sher-E-Farsi-E-Maasir Paper – IV (Special Paper)

l'in	ne: 3 Hours Max. Marks:	. 80
	Instructions: 1) Attempt all questions. 2) Figures to the right indicate full marks.	
1.	Discuss and point out the salient features of Modern Persian Poetry.	16
	OR Give a survey of the literary conditions of the age of Mohammad Taqui Bahar.	
2.	Write a critique on the social, political and literary conditions in Mohammad Ali Shah's period.	16
	OR	
	Discuss the literary activity of Mohammad Ali Shah's period with reference to Nazm.	
3.	Do you agree that Abdul Qasim Lahaati was the first progressive writer in Persian. Give reasons.	16
	OR Discuss the attainment of Mohammad Taqui Bahar as a poet.	
4.	Discuss the poetics art of Parveen Eteshami.	16
	OR	
	Discuss the style and contents of the poetry of the Eraj Mirza.	
5.	Write short notes (any two):	16
	1) Trends of Modern Persian Poetry	
	2) Life sketch of Parveen Eteshami	
	3) Poetic art of Ishqui	
	4) Persian Ghazal – At present.	
		9/180

M.A. (Sem. – II) Examination, 2009 URDU (2008 Pattern)

Modern Prose and Poetry Texts (Subordinate) (Paper – I)

Time: 3 Hours

Max. Marks: 80

N.B.: 1) Attempt all questions.

2) Figures to the left indicate full marks.

15

15

١

15

15

سوال نمبر ۴. جال نثار اختر کی شاعری میں جمالیاتی عناصر کی نشاندہی کیجئے۔

جال نثار اختر کے اشتراکی نظریات کی حامل شاعری کے بارے میں تفصیل سے لکھئے۔

سوال نمبر ۵. الف) ذیل میں سے کوئی یانچ اشعار کی تشریح کیجئے: 10

ترے صوفے بیں افرنگی ، ترے قالیں بیں ایرانی

لہو مجھ کو رلاق ہے جوانوں کی تن آسانی

۲) ہوئی نہ زاغ میں پیدا بلند پروازی

خراب کر گئ شاہیں بچتے کو صحبت زاغ!

٣) جس کھيت سے دہفال کو سير نہيں روزي

اس کھیت کے ہر خوشۂ گندم کو جلا دو

٣) ہے دل کے لئے موت مشینوں کی حکومت!

احساس مروت کو گیل دیتے ہیں آلات

نہیں ہے نا اُمید اقبال اپنی کشتِ ویرال سے

ذرانم ہو تو یہ می بہت زر خیز ہے ساقی!

عشق کی اک جُست نے طے کر دیا قصہ تمام

اس زمین و آسمال کو بیکران سمجھاتھا میں

المحمال مدرسه و خانقاه سے غمناک

یه زندگی ، په محبت ، په معرفت ، په نگاه!

ب) ذیل میں سے کوئی پاپٹی اشعار کی تشرق کیجئے:

() کوئی اتنا نہ ہو گا لاش بھی لے جا کے دفنا دے

اِنْھیں سرگوں پہ مرجائے گا انساں ہم نہ کجتے تھے

() شعر و فن کی بھی جب نئی انجمن

ہم بھی میلیٹے ہیں ، کچھ نو جوانوں کے بیج اس کود نہ ملا وقت تو کیا ہے

() جینے کا ہمیں نود نہ ملا وقت تو کیا ہے

ہم نوی کو سکھاتے رہ جینے کا ہمز ہم

ساری دنیا ہیں غریبوں کا لہو بہتا ہے

ہر زہیں مجھ کو مرے خون سے تر لگتی ہے

ہر زہیں مجھ کو مرے خون سے تر لگتی ہے

م نویاک ہی برا بیار ملا وہ جانے والوں کی طرح

ہم تو ناکام رہے چاہنے والوں کی طرح

ہم نے اُن تند ہواؤں ہیں جلائے ہیں چراغ

جن ہواؤں میں جلائے ہیں جراغ

ہمارے شہر میں بے چہرہ لوگ بستے ہیں

کبھی کبھی کوئی چہرہ دکھائی پرٹنا ہے۔

M.A. (Sem. – II) Examination, 2009 URDU (2008 Pattern) Classical Prose and Poetry Texts (Paper – II)

Time: 3 Hours

Max. Marks: 80

N.B.: 1) Attempt all questions.

2) Figures to the left indicate full marks.

سوال نمبر ۱. اردو ادب میں داستانی روایات کا جائزہ کیجئے۔

یا ملا و جہی کی داستان گونی پر شبصرہ کیجئے۔

سوال نمبر ۲. سب رس میں تہذیبی و تمدنی عناصر کی نشاندہی کیجئے۔

یا اہمیت ہے ؟ تفصیل سے لکھتے۔

سوال نمبر ٣. ابن نشاطی کے فکر و فن کا جائزہ لیجئے۔

یا مثنوی پھول بن کی تکنیک پر سیر حاصل تبصرہ کیجئے۔ 16

سوال نمبر ۴. معاشرتی دستا ویز کی حیثیت سے متنوی پھول بن کی کیا ا ہمیت ہے ؟ واضح کیجئے۔ 16

متنوی پھول بن کی لسانی خصوصیات کا جائزہ لیجئے۔

سوال نمبر ۵. ذیل میں سے کسی دو پر مختصر نوٹ لکھتے :

۱) ملا و جبی کی تمثیل نگاری

۲) ابن نشاطی کی سوانح حیات

٣) للا وجهي كا اسلوب نگارش

۴) مننوی پھول بن میں واقعہ نگاری۔

M.A. (Semester – II) Examination, 2009 URDU

(Paper – III) Philology

Time: 3 Hours

Marks: 80

N.B.: i) Attempt all questions.

ii) All questions carry equal marks.

16

علم لسانیات کے مقاصد اور فوائد کی وضاحت کیجئے۔

اُردو کو کس خاندان السنه سے وابستہ کرنا چاہئے ؟ اور کیوں ؟

۲. زبان کی غیر فطری ارتقا، میں عوام کا اور عالموں کا کیا حصة ہوتا ہے؟ تفصیل سے لکھئے۔ یا

پراکر توں کے تنینوں ادوار کی خصوصیات بیان کیجئے۔

٣. اُردو زبان کے آغاز سے متعلق مختلف نظریات پر روشنی ڈالئے۔

٠

محمود شیرانی کی کتاب ٬٬ پنجاب میں اردو ٬٬ کی اہمیت و افادیت پر روشنی ڈالئے۔

[3602] - 243

۳. زبان کی فطری ارتقاء میں صوتی تغیر و تبدّل اور ادغامی اثرات کی نشاندہی کیجئے۔

یا زبان کی ماہیت ، آغاز اور تشکیل کی وضاحت کیجئے۔

ه. ذيل مين سے كسى دو عنوان پر اظہار خيال كيجة :

۱) آر بول کا وطن اور داخله بهند

۲) آریائی زبانوں کے اہم مشترک اُصول

۳) اُردو کا ارتقاء

م) اصطلاح سازی کے اُصول یا وضع اصطلاحات۔

M.A. (Semester – II) Examination, 2009 URDU (2008 Pattern)

Special Study of a Poet [Akhtar-Ul-Iman]

(Paper - IV)

Time: 3 Hours

Max. Marks: 80

N.B.: 1) Attempt all questions.

2) All questions carry equal marks.

سوال نمبر ۱. اختر الایمان کی حیات اور ادبی کارناموں کی تفصیل بیان کیجئے۔ 16

بمعصر شعراد میں اختر الایمان کا ادبی مقام متعین کیجئے۔

سوال نمبر ۲. اختر الایمان کی ابتدائی نظموں یہ رومانی شاعری کے اثرات کی نشاندہی کیجئے۔ 16

اختر الایمان نے اپنی نظموں میں عصری زندگی کے مسائل کو پیش کیا ہے۔ واضح کیجئے۔

سوال نمبر ٣. اختر الایمان کی نظم نگاری پر اظہار خیال کیجئے۔ 16

ذیل میں سے کسی ایک نظم پر نقد و تبصرہ کیجئے:

- ا) ایک لڑکا

[3602] - 244

16

سوال نمبر ۴. اختر الایمان کی علامتی شاعری پر تبصره کیجئے۔

١

اردو نظم کے ارتقاء میں اختر الایمان کا کیا حصہ ہے ؟ واضح کیجئے۔

16

سوال نمبر ۵. ذیل میں سے کسی دو پر مختصر نوٹ لکھتے:

- ا) اختر الايمان كا نظرية ادب
- ۲) اختر الایمان کا طرز بیان
- ۳) اختر الایمان کے شعری پیکر
- ٣) اختر الايمان كي فلمي خدمات.

M.A. (Semester – II) Examination, 2009 PERSIAN (2008 Pattern)

Classical Poetry Text – II (Subordinate)

(Paper - I)Time: 3 Hours Max. Marks: 80 N.B.: 1) Attempt all questions. 2) Figures to the **right** indicate **full** marks. 1. Define Ghazal and discuss its structure. 15 OR Discuss the component parts of the form of Qaseeda. 2. Discuss the literary activity of the Seljuq period with reference to Qaseeda writing. 15 OR Discuss the development of Ghazal in the Taimurid period. 3. Narrate the salient features of Moulana Jalaluddin Rumi's poetic art. 15 OR Narrate the salient features of Khaquani's Qaseeda. 4. Account for the popularity of Hafiz as a Ghazal writer. 10 OR Write in Persian the views of Hafiz on any two of the following: ا) رکنا باد ۲) شیراز ۳) عشق ۳) تسلیم و رضا

5. A) Explain **any five** of the following:

15

- ١) كا بودم كا رفتم كا ام من نمى دانم به تاریکی در افتادم ره روشن نمی دانم
 - ۲) همره موسیٰ و بارون باش در میدان عشق فرش فرعونی مساز و فعل بامانی مکن
 - ٣) چوبا خود يا قتند ابل طرب دا شراب بیخودی در جام کردند
 - ٣) ای قوم به عج رفته کجائید کجائید معشوق ہمیں جا است بیایید بیایید
- تن پیر گشت و آرزوی دل جوال هنوز دل خون شد و حدیث بتال برزبان منوز
 - ۲) آفتاب از روئے او شہ در حجاب سایه را باشد صحاب از آفتاب

) تعالی الله چه دولت دارم این شب که آمد ناکهان دلدارم این شب

) به حسن عارض و قد تو برده اند پناه بهشت و طوبی طوبی لهم و حسن ماب

B) Explain any two of the following:

10

عونم نکرد همت دور فلک نگار
 سودم نداد گردش جام جہال نمای
 برمن سخن نبست نبندد بلی سخن
 چون یک سخن نیوش نباشد سخن سرای

کاری ترست بردل و جانم بلا و غم از رمح آب داده و از تینی سرگرای

لب غنچه رخ لاله برون آورده تب خاله زبس بارد از آن ژاله بطرف گشن و صحرا زفیض او دمیده گل شمیده طرهٔ سنبل کشیده از طرب بلبل بشاخ سرخ گل آرا عذار گل خراشیده خط ریجان تراشیده زبس الماس پاشیده بباغ از ژاله بیضا

چون پشت بینم از همه مرغان در این حصار ممکن بود که سایه کند برسرم همای گردون چه خواهد از من بیچاره مضعیف گیتی چه خواهد از من در مانده گدای گرشیر شرزه نیستی ای فضل کم شکر در مار گرزه نیستی ای عقل کم کزای

ایل همه گفتم ولی بالله تمام افسانه بود
 فرق کن افسانه دا از وصف ای کابل نصاب
 وصف آل باشد کرو موصوف دابتوان شناخت
 نه همی افسانه گفتن همچو کور از ماهتاب
 وصف نور آنست کز چشمت در آید ضمیر
 مدرح آب آنست کز چانت نشاند التهاب

M.A. (Semester – II) Examination, 2009 PERSIAN (2008 Pattern) Classical Prose Text (Indian) Akbar Nama (Paper – II) (Special Paper)

Time: 3 Hours Max. Marks: 80 **N.B.**: 1) Attempt **all** questions. 2) Figures to the **right** indicate **full** marks. 1. Give a survey of the literary conditions of the age of Akbar. 16 OR Do you agree that Akbar had a fine taste for art and literature? 2. Mention the important prose writers of Akbar's era and estimate the attainments of any one of them. 16 OR Discuss the literary activity of the Akbar's period with reference to Tazkera writing. 3. Sketch the life and personality of Abul Fazal. 16 OR Discuss Abul Fazal as a prose writer. 4. What is the main theme of Akbar Nama? 16 Discuss the socio-political importance of Akbar Nama. 16 5. Write short note on **any two** of the following: 1) Ornate style of prose writing 2) Style of Abul Fazal 3) Political aspects of Abul Fazal's life 4) Tazkera writing.

M.A. (Sem. – II) Examination, 2009 PERSIAN (2008 Pattern)

Study of Modern Persian Poetry (Indian)

Diwan-E-Ghalib (Farsi)

(Paper – IV) (Special)

Time: 3 Hours Max. Marks: 80

N.B.: 1) Attempt **all** questions.

- 2) Figures to the **right** indicate **full** marks.
- 1. Discuss and point out the salient features of Modern Persian Poetry.

 OR

Mention two prominent poets of Modern Persian Poetry.

2. Write a critical appreciation of the Ghazals of Ghalib.

Narrate the salient features of Ghalib's poetic art.

3. Explain fully the concept of Ishq according to Ghalib.

OR

OR

Write in your own Persian the views of Ghalib any two of the following:

- ۱) تصوف
- ۲) عشق
- ۳) حکمت
- م) وصرت الوجود _

16

4. Assess the importance of Ghalib among his contemporaries.

15

OR

Comment on the style of the Ghalib's Gazals.

5. Explain any six of the following:

18

۲) از وحشت برونم بنگر غم دردنم
 ۳) میزش غریبی باشد بهوش رم دا

- ۲) سپردم دوزخ و آن داغهائے سینهٔ تا بش را
 سپردم دوزخ و آن داغهائے سینهٔ تا بش را
 سرالج بود در ره تشنهٔ برق عتا بش را
 - نازم فروغ باده زعکس جمال دوست
 گوئی فشرده اند بجام آفتاب را
- ۸) پرستارم جگر در باخت یارب در دل اندازش زبیتا بی برخم سرنگون کردن نمکدان را
 - ۹) چون به قاصد بسپرم پیغام دا
 دشک نگزارد که گویم نام دا
 - ۱۰) بیخودی کرده سبکدوش فراغے دارم کوه اندوه رگِ خواب گرال ست مرا

M.A. (Part – II) (Semester III) Examination, 2009 URDU

(2008 Pattern)

(General) Medieval Prose Text (Subordinate)
(Paper – V)

موازیه انیس و دبیر (مولانا شبلی) ، باغ و بهاد (میرامن) Text Books : (آمیرامن)

Time: 3 Hours

Max. Marks: 80

N.B.: 1) All questions are compulsory.

2) Figures to the **left** indicate **full** marks.

14

سوال نمبر ۴. باغ و بہار کے کسی ایک قصے پر تبصرہ کیجئے۔ یا باغ و بہار کے اسلوب نگارش کا جائزہ لیجئے۔

14

M.A. (Semester III) Examination, 2009 URDU

(2008 Pattern)

History of Urdu Literature Upto 1857 (Paper – VI)

Time: 3 Hours

Max. Marks: 80

N.B.: 1) Attempt all questions.

2) Figures to the left indicate full marks.

سوال نمبر ۱. دکنی غزل کی امتیازی خصوصیات بیان کیجئے۔ یا یا عدد میں غزلیہ ادب کا اجمالی جائزہ لیجئے۔

سوال نمبر ۲. اردو مرشیہ کے اجزائے ترکیبی بیان کیجئے۔ یا اردو قصیدہ نگاری کا جائزہ لیجئے۔

سوال نمبر ۳. داستان کے عناصر ترکیبی کا ذکر کرتے ہوئے اردو داستان نگاری پر تبصرہ کیجئے۔ یا

یا

دراستان گوئی کے فن میں لکھنؤ نے بہت ترقی کی "۔ اس قول کی صداقت
کا جائزہ لیجئے۔

[3602] - 342

14

سوال نمبر ۴. فسانہ عجائب کے پیش نظر رجب علی بیگ سرور کی داستان گوئی پر تبصرہ کیجئے۔ یا رجب علی بیگ سرور کے اسلوب پر اظہار خیال کیجئے۔

سوال نمبر ۵. ذیل میں سے کسی دو پر مختصر نوٹ لکھتے:

ا) قصیدہ کے اجزائے ترکیبی

۲) داستان کی معاشرتی ا ہمیت

۳) رجب علی بیگ سرور کی کردار نگاری

۳) دکنی مرثبیه -

M.A. (Semester III) Examination, 2009 URDU

(2008 **Pattern**)

(Paper - VII) Principles of Literary Criticism

Time: 3 Hours

Max. Marks: 80

N.B.: 1) Attempt all questions.

2) Figures to the **left** indicate **full** marks.

سوال نمبر ۱. شقید کی تعریف اور ۱ ہمیت بتاتے ہوئے تنقید اور ادب کے باہمی تعلق کے کہتے۔ کو واضح کیجئے۔

تنقید کے بنیادی اصول و مقاصد کی توضیح کیجئے۔

سوال نمبر ۲. رومانی تنقید سے ہی جدید تنقید کی ابتداء ہموتی ہے۔ واضح کیجئے۔ یا

اردو تنقید پر مغربی تنقید کے اثرات کا جائزہ کیجئے۔

سوال نمبر۳. مارکسی تنقید کی وضاحت کیجئے۔

ہیں کے نظریۂ نقد پر اظہار خیال کیجئے۔

14

14

L

نفسیاتی دبستان نقد کی خصوصیات بیان کیجئے۔

14

- ا) جمالیاتی تنقید
- ۲) ادب برائے زندگی ۔ ایک ادبی تحریک
 - ۳) اردو تذکرول کی تنقیدی الہمیت
 - ۲) جدید اردو شقید ـ

M.A. (Semester – III) Examination, 2009 URDU

(2008 Pattern)

Critical Study of Deccani Ghazal (Paper – VIII)

Time: 3 Hours

Max. Marks: 80

N.B.: 1) Attempt **all** questions.

2) Figures to the left indicate full marks.

سوال نمبر ۱. د کنی غزل کی نمایاں خصوصیات بیان کیجئے۔ یا د کنی غزل کی ابتداء و نشو و نما کا جائزہ لیجئے۔

سوال نمبر ۲. قلی قطب شاہ کے فکر و فن کا جائزہ لیجئے۔ یا ولی کے رنگ تغزل پر تبصرہ کیجئے۔

سوال نمبر٣. باشمي کي شعر گوني پر اظهار خيال کيجئے۔

عادل شاہی دور کے سلاطین کی علمی و ادبی خدمات کا اجمالی جائزہ لیجئے۔

14

سوال نمبر ۴. سراج اورنگ آبادی کی شاعری کا محاسبہ کیجئے۔

١

سراج ادرنگ آبادی کی غزلوں کی امتیازی خصوصیات بیان کیجئے۔

14

سوال نمبر ۵. ذیل میں سے کسی دو پر مختصر نوٹ کھتے:

ا) سراج اورنگ آبادی کا تصور عشق

۲) ولی کی غزلوں میں پیکر تراشی

۳) د کنی غزل کے موضوعات

۳) قلی قطب شاه کا رنگ تغزل ۔

M.A. (Semester – III) Examination, 2009 PERSIAN

(2008 Pattern)

Modern Prose Text (Subordinate)

(Paper - V)

داستانهای دل انگیز ' ترجمه نگاری : Text Book

Time: 3 Hours

Max. Marks: 80

N.B.: 1) Attempt all questions.

- 2) Figures to the **right** indicate **full** marks.
- 1. Trace the development of Persian Dastan Writing.

16

OR

Write a critique on 'Dastanhai Dilangez'.

2. Draw a character sketch of any one of the following in your own Persian. 16

3. Write short note on **any two** of the following:

12

- 1) Salient features of Jami's Dastan
- 2) Life sketch of Attar
- 3) Style of Faizi
- 4) Dastan-As a form of Prose-Writing.

24

4. Translate **any three** of the following passages in to **English**, **Urdu** or **Marathi**:

ستارهٔ بختش غروب کرد ، ملک و مالش از دست رفت ، خزانه به برادر باخت و پون به بیپاره گشت از کاخ در آمد و راه صحرا پیش گرفت ، هیچ کس جز دمن با او همراه نبود ، هیچ کس جز دمن با او همراه نبود ، هر دو در بیابان آواره و سرگردان گشتند ، برگذشته تأسف خوردند از نوش و نیش زماند سخن گفتند ، بادست تبی و دلی از اندوه مالا مال روز و شب راه می رفتند روز سوم از گرستگی بیطافت شدند ، دمن از شدت خستگی و گرستگی بیجال به خاک افتاد در این میان چشمش به مرغ خوش نقش و نگاری افتاد ، به او روی آورد تاشاید صیدش کند و آتش گرستگی را خاموش سازد در پیرهن از تن برسر به پرواز در آمد نل برهند و شرگین برجای ماند و باددان دمساز گشت ، و بالب خشک و چشم بیخواب عربال به هر طرف می گشت .

زلیخا پون خانه دا به این صورت دید شوقش بر یوسف افزون گشت و فرمود تازمینش دا با فرش حریر پوشاندند، قند یلهانی ازگوهر بر آن آویخند و عطرها پاشید و بر آن شد تا یوسف دا بخواند و برمسند جاهش بنشاند به ابندا خود دا آراست و بیش از پیش زیبا و دل انگیز ساخت، دیبای چینی برتن کرد و تاج زر برسرنهاد، سراپا دا به گوهر مرصع ساخت و پون در آینه جمال خویش دا کامل یافت، کسی به جستجوی یوسف فرستاد یوسف ماهی از در آند و جهانی دا روشن ساخت به همینکه دیدهٔ زلیخا بر او افتاد از شوق بیتاب گشت، دستش دا گرفت و محر بانیها کرد و با نیرنگ و افسون به خانهٔ اول برد و در به روی خود بست و محمر از لب برداشت و راز درون گفت و ناله ها کرد.

۳) چون «رست برن » از این موضوع آگاه گشت ، انگشت تحیر به دندان گزید و به عذد نواهی پرداخت و از این که او را نشاخته است شرمسار گردید نل هم از زحمت های او عذر نواهی و از احسانش شکر گزاری کرد ، تا روزی که از شهر به حومه رفت و مجلس طربی آراست. و «رست برن » را دعوت کرد ، به او فن اسب شناسی آموخت و از او قمار بازی و افسونگری یادگرفت ، پون به نیرنگ و فسون قمار آماده کرد سلطان دکن قمار آگاه گشت به فکر نخت پادشاهی افتاد ، ساز و برگ سفر آماده کرد سلطان دکن هم کشکر و غزانه داد و به کشور خویش روانه اش کرد

۱) بازاد بوسف گرم گشت و جملهٔ مصریان خریدادش گشتند، بهر کس هوس آن دا داشت تا هرچه دارد در راه خریدش نثارکند به چون مالک منادی داد که غلام را می فروشد، بدره های زر به پایش ریخته شد و خریدادان گردش جمع آمدند، ا بتدا کسی بدرهٔ زر سرخ درمیان گذاشت ، خریدادان دیگر هر یک چیزی افز ودند تا به صد بدره رسید و دولتمند د یگر به قدر وزن یوسف مشک اذفر درمیان نهاد ، د یگری به وزنش لعل ناب ریخت و همچنان بر انواع نفائس افز وده می گشت تاخبر به زلیخا دسید، هرچه خریدادان دیگر داده بودند او آن را مضاعف ساخت همه لب بر بستند و نا امید گشتند.

ه) شیخ در کعبه یاری شفیق داشت که بهنگام سفر او حاضر نبود. پون برگشت و جای از شیخ خالی دید حال او را از مریدان پرسید. ایشان آنچه دیده بودند از عشق او به دختر ترسا و زنار بستن و خمر خوردن و بت پرستیدن و خوکبانی کردن و حکایت کردند. پون

مرید آن قصه را تمای شنید زاری در گرفت و یاران را سرزنش کرد که : "شرستان باد از این دفاداری! چه شد که بآسانی دست از او برداشتند و تنهایش گذاشتید و پتون او را در کام نهنگ دیدید جمله از او گریختید آبین حق شناسی آن بود که جمله زنار می بستید و غیر ترسانی چیزی اختیار نمی کردید یاران گفتند: "چنان کردیم" اما پتون شیخ از یاری ما سودی ندید صلاح خود را در آن دانست که از ماجدا شود و همه را به کعبه برگرداند." مرید گفت: "بایستی به درگاه حق ملتزم شوید و شب و روز برای شیخ شفاعت کنید"

5. Translate the following unseen passage in to English, Urdu or Marathi: 12

اسکندر که چنان دید فیلسوف را پیش نواند و نزدیک تختش نشاند و از جام روغن پرسید خرد من را نرین گفت و شنود خاموش را برگشاد که «روغن بر اندامها نگذدد» تو گفتی از همه فیلسوفان رسد شهر به دانش برتری به پایخ گفتم که ای شهریار مردم پارسا و دانا تا آنجا که کارد به استخوان رسد آماده اند و اگر گرستگی پیش آیدشان به آسانی از آن بگذرند دیگر گفتم که گفتار من از موی باریکتر است ، اما دل توهم از آهن تاریکتر نیست و پایخ دادی که سالیان در از گذشته و دلم از خونها زنگار گرفته است و زنگار گرفته است و این تیرگی چگونه براه آید و بواب دادم که از دانش ها دلت را چنال می زدایم و خونها را چنان می شویم که هیچ زنگی در آن اثر نکند

M.A. (Semester – III) Examination, 2009 PERSIAN

(2008 Pattern)

Grammar

(Special Paper - VI)

Time: 3 Hours Max. Marks: 80 N.B.: 1) Attempt all questions. 2) Figures to the **right** indicate **full** marks. 1. Define and explain any two of the following: 16 ۱) اسم و اقسام اسم ۲) صفت و اقسام صفت ۳) مضاف و مضاف البير ۳) ضمير و اقسام ضمير ـ 2. Define and explain any four of the following: 16 ردالعجز على الصدر ، جناس قلب ، جناس خطى ، جناس ناقص ، جناس تام ، جناس زايد 3. Explain with example **any four** of the following : 16 ماضي احتمالي ، ماضي مطلق ، ماضي بعيد ، ماضي تمناني ، ماضي استمراري ، ماضي قريب 4. Explain with example any two of the following: 16 حال مطلق ، فعل حال ، حال احتمالي ، حال استمراري 5. Explain with example **any four** of the following : 16 فعل مستقبل ، مضارع شرطی ، مضارع التزامی ، فعل مضارع ساده ، فعل مضارع اصلی ، مضادرع اخماری۔

M.A. (Semester – III) Examination, 2009 (Part – II) (2008 Pattern) PERSIAN

Study of Poetic Form of Persian Literature 'Mathnavi' (Special Paper – VII)

Time: 3 Hours Max. Marks: 80 **N.B.**: 1) Attempt **all** questions. 2) Figures to the **right** indicate **full** marks. 1. Trace the development of Persian Mathnavi. 16 What were the literary trends prevalent during the Seljuq period concerning the development of Persian poetry? 2. Give an account of the life of Nizami Ganjavi. **16** OR Estimate Nizami Ganjavi as a Mathnavi Writer. 3. Write a critical appreciation of the Mathnavi's of Jami. 16 OR Who are the contemporaries of Jami and mention the life of one of them? 4. Amir Khusrov is often described as a 'Juti-e-Hind' of Persian literature. 16 OREstimate Amir Khusrov as a Mathnavi Writer. 5. Write short note on **any two** of the following: 16 1) Poetic art of Nizami Ganjavi 2) Mathnavi as a Poetic form 3) Style of Amir Khusrov 4) Life sketch of Jami.

B/II/09/185

M.A. (Semester – III) Examination, 2009 PERSIAN

(Part – II) (2008 Pattern)

Special Study of a Prose Writer (Nizami Uroozi Samarquandi) (Special Paper – VIII)

Time: 3 Hours Max. Marks: 80 **N.B.**: 1) Attempt **all** questions. 2) Figures to the **right** indicate **full** marks. 1. Discuss the literary trends in Modern Persian Prose. 16 OR Discuss the salient features of Modern Persian Prose. 2. Give a biographical sketch of Nizami Uroozi Samarquandi mentioning his accomplishments. 16 OR Write a critical appreciation of the literary works of Nizami Uroozi Samarquandi. 3. Write a critical note on the style of Nizami Uroozi. 16 OR What are the characteristics of writing of Nizami Uroozi? 4. Write a critique note on 'Chahar Maquala' with reference to its style and subject 16 matter. OR Give a resume of the views of Nizami Uroozi on the qualification of a secretary 5. Write short note on **any two** of the following: 16 1) Contemporaries of Nizami's Prose Writers 2) Views of Nizami on the Art of Poetry 3) Nizami Uroozi as a Prose Writer 4) Merits and demerits of Chahar Maquala.

M.A. Term End Examination, 2009 URDU

Modern Prose and Poetry Texts (Subordinate) (Paper – I) (85 Pattern)

Time: 3 Hours

Max. Marks: 60

Instructions: 1) Attempt **all** questions.

2) All questions carry equal marks.

L

ذیل میں سے کسی ایک عنوان پر مولانا ابوالکلام آزاد کے تاثرات کا اعادہ کیجئے:

- ا) چائے
- ۲) موسیقی
 - ۳) خدا۔

سوال نمبر ۴. پرو فیسر آل احمد سرور کے فکر و فن پر تبصرہ کیجئے۔

L

کسی ایک عنوان پر پروفیسر آل احمد سرور کے خیالات کا اعادہ کیجئے:

- ا) تنقید کے مسائل
- ۲) جدت پرستی اور جدیدیت کے مضمرات
 - ۳) شركا اسٹائل-

M.A. Term End Examination, 2009 URDU

Form of Literature Drama and Classical Prose and Poetry (Paper – II) (85 Pattern)

Time: 3 Hours

Max. Marks: 60

Instructions: 1) Attempt all questions.

2) All questions carry equal marks.

سوال نمبر ۱. ڈراما کے اقسام پر ناقدانہ نظر ڈالئے۔ یا قدیم نائک کمپنیوں کا اجمالی جائزہ لیجئے۔

سوال نمبر ۲. اردو ڈراموں کی نرو بج و اشاعت میں پارسیوں کی خدمات بیان کیجئے۔ یا اردو میں ڈراموں کی عدم مقبولیت اور اس کی تدارکی تدابیر کی نشاندہی کیجئے۔

سوال نمبر ٣. ڈراما کے فنی لوازمات بیان کیجئے۔

١

L

ذیل میں سے کسی دو ڈراما نگاروں کی خدمات کا جائزہ لیجئے:

M.A. Term End Examination, 2009 URDU (85 Pattern)

Essay, Rhetorics, Prosody and Philology (Paper – III)

Time: 3 Hours

Max. Marks: 60

Instructions: 1) All questions are compulsory.

2) Figures to the left indicate full marks.

سوال نمبر ۱. ذیل میں سے کسی ایک عنوان پر مفصل مضمون لکھتے:

(۱) اردو شاعری کی عظمت رفتہ

(۲) انٹرنبیٹ کی برکتیں

(۳) اولمپک میں هندوستان کی کارکردگی

(۳) تعلیم کا گرتا ہوا معیار ۔

سوال نمبر ۲. ذیل میں سے کسی پانچ کی تعریف مع مثال کے پیش کیجئے:

استعادہ ، مراعاۃ النظیر ، تجنیس تام ، ضعت قلب ، شتر گربہ حسن تعلیل ،

تجنیس مکرد ، مبالغہ ، سیاقتہ الاعداد ۔

سوال نمبر ٣. ذیل میں سے کسی تنین اشعار کی تقطیع کیجئے اور بحر کا نام بتاہے:

(۱) تو نے ہم کو دیئے غم پہ غم زندگی

میر بھی قائم ہے تیرا بھرم زندگی

- ۲) بزرگوں کی عزت کرو کے اگر تم تو قدرت سے انعام تم کو ملے گا
- ۳) کل چود ہویں کی رات تھی شب بھر رہا چرچا ترا کسی نے کہا یہ چاند ہے کسی نے کہا چہرہ ترا
- ۳) قید حیات و بند غم اصل میں دونوں ایک ہیں موت سے پہلے آدمی غم سے نجات پائے کیوں
 - مرے مٹنے کا تماشا دیکھنے کی چیز تھی
 کیا بتاؤں ان کا میرا سامنا کیوں کر ہوا

M.A. Term End Examination, 2009 URDU

Special Study of a Prose Writer and a Poet – Prem Chand (Paper – IV)

Time: 3 Hours

Max. Marks: 60

N.B.: 1) Attempt four questions only.

2) All questions carry equal marks.

M.A. Term End Examination, 2009 URDU

Medieval Prose and Poetry Texts (Subordinate) (Paper – V) (85 Pattern)

Time: 3 Hours

Max. Marks: 60

Instructions: 1) All questions are compulsory.

2) All questions carry equal marks.

سوال نمبر ۲. مقدمه شعر و شاعری کی روشنی میں حالی کے نظریات شعری پر اظہار خیال کیجئے۔ یا

مقدمہ شعر و شاعری کے پیش نظر کسی ایک عنوان سے متعلق حالی کے تاثرات کا جائزہ لیجئے:

- ۱) غزل
- ۲) شعر کی خوبیاں
 - ۳) مثنوی۔

سوال نمبر ۳. بطور تاریخ ادب کے ۱۰ آبحیات ، پر تبصرہ کیجئے۔ یا محمد حسین آزاد کے فکر و فن پر اظہار خیال کیجئے۔

سوال نمبر ۴. محمد حسین آزاد کی انشا پردازی پر تبصره کیجئے۔ یا

ذیل میں سے کسی دو پر آزاد کے خیالات کا جائزہ لیجنے:

- ۱) تاریخ زبان اردو
- ۲) مرزا گدر رفیع سودآ
 - ۳) نواجه میر درد
 - ٣) غالب -

M.A. Term End Examination, 2009 URDU (85 Pattern)

History of Urdu Literature up to 1990 (Paper – VI)

Time: 3 Hours

Max. Marks: 60

Instructions: 1) Attempt **any four** questions.

2) All questions carry equal marks.

سوال نمبر ۱. دکنی غزل کی نمایاں خصوصیات بیان کیجئے۔
سوال نمبر ۲. ابن نشاطی کی شنوی نگاری پر اظہار خیال کیجئے۔
سوال نمبر ۳. نواجہ میر درد کے فکر و فن کا جائزہ لیجئے۔
سوال نمبر ۳. رجب علی بیگ سرور کا ادبی مقام متعین کیجئے۔
سوال نمبر ۵. مولوی عبد الحق نے خاکہ نگاری کے اچھے نمونے پیش کئے۔ واضح کیجئے۔
سوال نمبر ۲. سراج اورنگ آبادی کی غزل گوئی پر اظہار خیال کیجئے۔
سوال نمبر ۲. فورٹ ولیم کالج کی علمی و ادبی خدمات پر روشنی ڈالئے۔
سوال نمبر ۸. دکنی شنویاتی ادب کا اجمالی جائزہ پیش کیجئے۔

M.A. Term End Examination, 2009 URDU (Paper – VII)

Principles of Literary Criticism and History of Urdu Literary Criticism (85 Pattern)

Time: 3 Hours

Max. Marks: 60

Instructions: 1) Attempt any four questions.

2) All questions carry equal marks.

سوال نمبر ۱. مغربی اصول نقد پر تبصرہ کیجئے۔
سوال نمبر ۲. ادب اور تنقید کے باہمی ربط پر اظہار خیال کیجئے۔
سوال نمبر ۲. سائنٹک تنقید کے دبستان پر طائرانہ نظر ڈالئے۔
سوال نمبر ۲. شعر العجم ' کے پیش نظر مولانا شبل کے تنقیدی نظریات کی وضاحت کیجئے۔
سوال نمبر ۵. شنقید میں تذکراتی ادب کی اہمیت کو واضح کیجئے۔
سوال نمبر ۲. شنقید و تحقیق کا فرق واضح کرتے ہوئے ڈاکٹر مولوی عبد الحق کی تنقیدی خدمات
کا محاکمتہ کیجئے۔
سوال نمبر ۲. شنقید کے نفسیاتی دبستان کی خصوصیات بیان کیجئے۔
سوال نمبر ۲. شنقید کے نفسیاتی دبستان کی خصوصیات بیان کیجئے۔
سوال نمبر ۲. شنقید گار کے فرائض منصبی بیان کیجئے۔

M.A. Term End Examination, 2009 URDU

Critical Study of Deccani Literature "Ghazal" (Paper – VIII) (85 Pattern)

Time: 3 Hours

Max. Marks: 60

N.B.: 1) Attempt all questions.

2) All questions carry equal marks.

سوال نمبر ٣. ذيل مين سے كسى دو غزل كو شعراً كى غزل كونى كا محاكمه كيجتے:

- ۱) فیروز
- ۲) احمد گجراتی
 - ۳) شاہی
 - م) غواصی
- ۵) ملک خشنود
 - ۲) نصرتی

M.A. Term End Examination, 2009 PERSIAN

Classical Prose and Poetry Texts (Subordinate)

(Paper – I) (85 Pattern)

Text Books : گستان سعدی باب اول و سوم ، انوار سهیلی باب دوم

Time: 3 Hours Max. Marks: 60

N.B.: 1) Figures to the **right** indicate **full** marks.

- 2) All questions are compulsory.
- 1. What are the characteristics of Saadi's prose writing?

 OR

Write a critique on 'Gulistan' and estimate its ethical importance.

2. Comment on the style of Mulla Waiz Husain Kashifi. 15
OR

Write a critique on 'Anwar-e-Suhaili' with reference to its subject matter.

3. Reproduce in your own **Persian any one** of the following:

4. Translate **any two** of the following passages in to **English**, **Urdu** or **Marathi** from **A** and **B**:

(A) 10

- ر درویشے را ضرورتے پیش آمد کے گفت فلال نعمتے دارد کابل و کرم نفسی شاہل اگر بر حاجتِ تو واقف گردد ہمانا کہ در قضائے آل توقف رواندارد گفت من او را ندانم گفت منت رہبری کنم دستش گرفت تا بمنزل آل شخص در آورد کیے رادید لب فرو ہشتہ و تند نشستہ برگشت و سخن نگفت کے گفتش چہ کردی گفت عطائے او
- ر کی از ملوک عجم رنجور بود در حالت پیری و امید زندگانی قطع کرده که سوارے از در در آمد و بشارت داد که فلال قلعه را بدولت خداوند بکشادیم و دشمنال اسیر آمدند و سپاه و رعیت آل طرف بجملگی مطیع فرمال گشتند ملک نفسے سرو بر آورد و گفت ایل مرده مرانیست دشمنانم راست یعنی وارثان مملکت.
- ۳) بارے در مجلس او کتاب شاہنامہ میخواندند در زوالِ مملکت ضحاک و عہد فریدوں و زیر ملک را پرسید کہ بیج توال دانستن کہ فریدوں کہ گنج و ملک و حشم نداشت چگونہ مملکت برو مقرر شد گفتا چنانکہ شنیدی خلقے برو بتعصب گرد آمدند و تقویت کردند پادشاہی یافت گفت اے ملک چون گرد آمدان خلقے موجب پادشاہی است تو خلق را برائے چہ پریشاں میکنی گر سریادشاہی کردن نداری۔

اکثر کار بائے خلایات برخلاف ضعت خالق بانواع اختلاف و تفاوت آلودہ است و از اتفاق و ملاحظ استحقاق بر طرف افتادہ گاہ مجرمان لازم العقوبت را جزاے کردار مخلصان ارزانی می دارند و گاہ ناصحان واجب الترتیب را بعذاب ذلّت خانتان مواخذہ مینملیند۔ چہ ہوا بر احوال ایشان غالب ست و خطا در افعال ایشان ظاہر۔ غرض در اقوال ایشان واضح ست۔ و ریا در اعمال ایشان باہر۔ خیرو شر نزدیک ایشان بیساں ست۔ و نفع و ضرر در نظر ایشان برابر کے باشد کہ خزائن روئے زبین بخارن شاہ سپارد و بیک جو منت ازوے ندارند ۔ و دیگرے را بدشنامی سمر رفعت با روج عزت بر آرند۔

شیر گفت آورده اند که سه کس بایکدیگر جمراه شدند و برفاقت جمدستان شده روی براه

آ وردند _ آنکه از جمه بزرگتر بود بآن دو رفیق دیگر گفت که شما چرا از شهر و منزل نود

بیرون آمدید و موجب جلا چیست که مشقت مسافرت را براحت مجاورت اختیار نموده

اید یکے از ایشان گفت بواسطهٔ آنکه دران موضع که من بودم ـ صورتها واقع می شد که

نمی توانستم دید و حسد بر من غلبه می کرد و پیوسته در آتش رشک بیسوختم ـ باخود خیال

بستم که دو سه روزه ترک وطن گیرم شاید که نادید ینها دیده نشود ـ رفیق دیگر گفت که

مرا نیز جمیں درد دا منگیر شده ـ جلا مے وطن اختیار کرده ام مهتر رفقاگفت که شما هر دو

مرا نیز جمیں درد دا منگیر شده ـ جلا مے وطن اختیار کرده ام مهتر رفقاگفت که شما هر دو

۳) دمنه گفت اے برادر ہمیشہ انچہ حق بود میگفتی۔ و شرط نصیحت بجائے می آوردی۔ و لیکن شرہ نفس و حرص بال و تمنائے جاہ رائے مراضعیف گردانید۔ و نصائح ترا در دلِ من بیقدر کرد و باآنکہ می دانستم که ضرر این کار بیغایت و خطرآل بیحد و نہایت است بسعی تمام شروع می نمودم۔ چنانچہ بیمارے که آرزوئے نوردن برو غلبہ کند اگر چہ مضرّت آزا می شناسد بدان التقات ننماید۔ و برونق آرزوئے نود عمل کند۔ و چنیں کس راکہ از متابعت ہوائے نفس نواند کذشت۔ ہرچہ پیش آید از متابعت ہوائے نفس نواند کذشت۔ ہرچہ پیش آید از بلا وعنا بباید کشید۔ و اگر شکایت کند ہم از نود شکایت باید کرد۔

M.A. (Term End) Examination, 2009 PERSIAN (85 Pattern)

Modern Prose and Poetry Texts (Subordinate)

(Paper - V)

Time: 3 Hours

Max. Marks: 60

N.B.: 1) *All* questions are compulsory.

- 2) Figures to the **right** indicate **full** marks.
- 1. Write a critique on 'Dastanhai Dilangez'.

15

OR

Estimate Faizi as a Dastan writer.

2. Draw the character sketch in your own **Persian** any **one** of the following:

15

- ر) کل
- ا زلیخا
- ٣) دابعه -
- 3. Translate **any two** of the following passage in to **English**, **Urdu** or **Marathi**:

20

()

مرد دانا خبرهای خوش از عزیز مصر آورد و زلیخا را شادمان ساخت. پدر به ترتیب جهازش پرداخت و هزاران لعبت رو می با عقد گوهر و هزار غلام فتنه انگیز با کلاه لعل و کبرهای مرضع و هزار اسپ خوش اندام وصد شتر بار نفایس و صد مفرش دیبا و دوصد طبلهٔ پرمشک تا تار و دوصد درج گوهر درخشان و یاقوت بدخشان آماده کرد. زلیخا را در خبلهٔ عماری نشاندند و با کاروان روان شدند.

روز الامر جملگی بسوی روم عزیمت کردند و پنهان معتلف درگاه حق گشتند و شب و روز گریستند تا چهل روز نه خواب داشتند و نه پروای نان و آب تا از تضرع بسیاد شان شوری در فلک افتاد و تیر دعایشان به بدف رسید و جهان کشف برمرید یکباره آشکاد شد و بروی الهام گشت که شخ گراه از بند خلاصی یافته و گرد و غبار سیاه از پیش راهش برخاسته است. مرید از شادی بیبوش گشت و پس از آل به یادان مشرده داد و جمله گریان و دوان عزم دیداد شخ خوکبان کردند. چون به او رسیدند ، دیدند که خوش و خندان زنار گست و دل از ترسانی شده و از شرم جامه برتن چاک کرده است. جملهٔ حکمت و اسراد قرآن که از خاطرش فراموش شده بود به یادش آمد و از جهل و بیچارگی د بانی افت و چون نبک در خود نود نگریست سحدهٔ شکر جما آورد و زار گریست.

را حادث سپاه دا به سونی جمع آورد و نود پتون شیر بر دشمن حمله کرد به از سوی دیگر بکتاش با دو دست شمشیر می زد و دلاوریها می نمود سر انجام چشم زخمی بدو رسید و سرش از ضربت شمشیر دشمن زخم برداشت اما جمینکه نزدیک بود گرفتار شود نشخص رو بست سلاح پوشیده ای سواره پیش صف در آمد و چنان خروشی بر آورد که از فریاد او ترس در دلها جای گرفت و سوار بر دشمن زد و سرها به خاک افکند ویکسر بسوی بکتاش روان گشت و در ایر گرفت و به میان صف سپاه برد و به دیگرانش سپرد و خود پتون برق ناپدید گشت بینجش از حال او آگاه نشد و ندانست که کیست سپرد و خود پتون برق ناپدید گشت بینجش از حال او آگاه نشد و ندانست که کیست این سپای دلاور دابعه بود که جان بکتاش دا نجات بخشید به سپای دلاور دابعه بود که جان بکتاش دا نجات بخشید به

4. Translate the following unseen passage in to English:

10

آورده اند که تجاج ظالم جمعے را سیاست می کرد چول نوبت بیکے از ایشال رسید گفت اے امیر مرا کش که بر تو حقے ثابت کرده ام گفت ترا برمن چه حق ست گفت فلال دشمن تو ترا وقعیت می کرد و به نسبت تو سخنان فحش می گفت من او را منح کردم و از دشنام تو باز داشتم ججاج گفت بر ایل گوا به داری گفت دارم و به اسیرے دیگر اشارت کرد که او در آل مجمع بود آل کس گفت ترے راست می گوید و من شنودم که او آل کس را از سبت غیبتِ تومنع می کرد تجاج گفت تو چرا با او مشارکت نکردی و موافقت ننمودی درمِنع دشمن من گفت من ترا دشمن می داشتم برمن لازم نبود که طرف تو رعایت کرد مے تجاج فرمود تاہر دو را آزاد کردند کیگر را بسبب حق وے و کیکے را بیجبتِ صدق وے۔